

**UCHWAŁA NR XXIX/258/2021
RADY MIEJSKIEJ W KŁODZKU**

z dnia 25 lutego 2021 r.

w sprawie przyjęcia dla Miasta Kłodzka Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz.713) w związku z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.), art. 10 ust.1,2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2020r. poz.2050, ze zmianami) Rada Miejska w Kłodzku uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się dla Miasta Kłodzka Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021, zwany dalej Programem, stanowiący Załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Gminny Program na 2021 rok obowiązuje do dnia uchwalenia programu na rok następny.

§ 3. Realizatorem Gminnego Programu jest Urząd Miasta w Kłodzku.

§ 4. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kłodzka.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Kłodzku

Elżbieta Żytyńska

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2021

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021, zwany dalej Programem, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.). Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspakajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczenie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. W Programie zawarty jest szereg działań, zgodnych zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jak i z innymi dokumentami strategicznymi na poziomie ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym. Program bierze również pod uwagę specyficzną sytuację związaną z pandemią. Pandemia jako nowy stresor poczyniła skutki w sferze psychicznej i społecznej. Podniósł się poziom stresu, pojawił się stres pourazowy u dzieci, gorszy stan psychiczny, wyładowywania, wzrosło ryzyko zażywania substancji szkodliwych, alkoholu. Samotność, konieczność zachowania dystansu społecznego sprzyja nadużywaniu alkoholu. Ograniczony kontakt społeczny wpłynął również na sytuację osób i rodzin dysfunkcyjnych. Sprawcy przemocy stali się bardziej bezkarni, a ofiary osamotnione. Program bierze tę sytuację pod uwagę, może w związku z nią być modyfikowany, jak również w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i uchwałami Rady Miejskiej w Kłodzku.

Rozdział 1.

DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W MIEŚCIE KŁODZKU

§ 1. W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest dokładne rozpoznanie skali problemów, struktury spożycia napojów alkoholowych oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego nimi wywołanych. Jednocześnie zgromadzenie danych statystycznych w zakresie uzależnienia nie daje rzeczywistego wyobrażenia o dynamice zjawiska ze względu na: „wrażliwość” danych oraz fakt, że same osoby mogą być wykazywane przez różne podmioty działające w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program realizować będzie Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień we współpracy m.in. z:

- 1) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) placówkami oświatowymi;
- 3) placówkami służby zdrowia;
- 4) placówkami opiekuńczo-wychowawczymi;
- 5) placówkami pomocy społecznej;
- 6) placówkami penitencjarnymi;

- 7) administracją zespoloną;
- 8) sądem i prokuraturą;
- 9) Komendą Powiatową Policji;
- 10) organizacjami pozarządowymi;
- 11) kościołami i związkami wyznaniowymi;
- 12) osobami fizycznymi i prawnymi

Program jest elastyczny i ma charakter pogładowy. W trakcie realizacji może ulegać zmianom i być dopasowywany w zależności od zaistniałych potrzeb. Opisane w nim cele i sposoby ich realizacji mają charakter długofalowy.

§ 2. Z danych ewidencji ludności wynika, że w mieście Kłodzku zamieszkuje 24 558 (stan na 31.12.2020 r.) mieszkańców. Szacunkowe dane populacji osób uzależnionych i członków ich rodzin na terenie Kłodzka przedstawia tabela 1

§ 3. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 roku wpłynęło 37 wniosków wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego zgłoszonych przez członków rodziny, pracowników socjalnych, Policję i inne osoby. Dane odnośnie sposobu postępowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zgłoszonych przypadkach w latach 2015 -2020 przedstawia tabela 1.

Tabela 1.: Procedura postępowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2015-2020

GKRPA	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019 r.	2020 r.
Liczba złożonych wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu	86	53	43	37	27	37
Liczba osób skierowanych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych	62	15	12	21	14	34
Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu uzależnienia od alkoholu	46	22	37	21	31	20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GKRPA w Kłodzku

§ 4. Śladem lat poprzednich w 2020 roku kontynuował pracę Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin. Punkt kieruje swoje działania zarówno do osób pijących szkodliwie, uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem, jak i członków ich rodzin, ofiar i sprawców przemocy. W roku 2020 w ramach dyżurów związanych z pomocą dla osób uzależnionych oraz ofiar przemocy w Kłodzku odbyło się 350 konsultacji.

§ 5. Z danych Komendy Powiatowej Policji w roku 2020 wdrożono na terenie miasta Kłodzka 74 procedury „Niebieskiej Karty” (2019 r. – 25, 2018r. – 33, 2017 r. – 29, 2016 r. – 41, 2015 – 85). W 2020 roku ujawniono na terenie powiatu kłodzkiego 80 przypadków kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości, (w 2019 r. - 49, 2018 r. – 293, 2017 – 80, 2016 – 290, 2015 – 152). W roku 2020 r. nie odnotowano żadnego przypadku sprzedaży alkoholu nieletnim, natomiast. Wbrew zakazom (art.43’ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) alkohol spożywało w 2020 roku - 262 , w 2019 r. 273, w 2017 r. 302, w 2016 roku 246 osób, 2015 r. 293. Na terenie gminy w 2020 roku ujawniono łącznie 6 nieletnich pod wpływem alkoholu.

Rozdział 2.

CELE ORAZ ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 6. 1. Określa się jako cel wiodący Programu wspieranie systemu pomocy osobom dotkniętym skutkami nadużywania alkoholu oraz ich rodzinom.

- 2) Określa się cel szczegółowy Programu w zakresie ustalonym w ust. 1 - zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób współuzależnionych, uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, realizowane przez:
 - a) organizację specjalistycznych działań w Punkcie Konsultacyjnym w Kłodzku w godzinach funkcjonowania Punktu, min.: działania motywujące, informacyjne, wspierające, terapeutyczne, mediacyjne, interwencyjne dla osób uzależnionych, współuzależnionych sprawców i ofiar przemocy i ich rodzin, inna pomoc w szerokim spektrum problemów związanych z przemocą i alkoholizmem i sytuacją społeczno-psychiczną związaną z pandemią.
 - b) szkolenie kadry specjalistów pracujących z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi np. pracowników służby zdrowia, opieki społecznej, ośrodka interwencji kryzysowej, pracowników noclegowni dla osób bezdomnych
 - c) uzupełnienie wyposażenia placówek w pomoce i sprzęty niezbędne do prowadzenia zajęć terapeutycznych,
 - d) dofinansowanie szkoleń, pobytów terapeutycznych osób uzależnionych utrzymujących abstynencję i osób współuzależnionych
 - e) finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego wobec osób spełniających przesłanki art. 24 ustawy;
 - f) zakup materiałów, nagród, wydawnictw, prasy do realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.
- 3) udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, realizowane przez:
 - a) zwiększanie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy terapeutycznej dla członków rodzin z problemem alkoholowym
 - b) udzielanie konsultacji oraz pomocy informacyjnej, terapeutycznej, prawnej rodzicom, których dzieci spożywają alkohol,
 - c) udzielanie konsultacji, pomocy prawnej i terapeutycznej rodzinom z problemem alkoholowym,
 - d) dofinansowanie obozów, półkolonii i kolonii terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.
- 4) podejmowanie działań profilaktycznych na rzecz zapobiegania uzależnieniom dzieci i młodzieży oraz dorosłych realizowane przez:
 - a) wspieranie programu młodzieżowych grup wsparcia rówieśniczego,
 - b) rozwijanie profilaktyki rodzinnej poprzez realizację kursów i programów profilaktycznych dla rodziców, uczących wspierania prawidłowego rozwoju dzieci oraz rozwijających umiejętności rozmawiania z dziećmi na tematy alkoholu i problemów alkoholowych,
 - c) prowadzenie zajęć o charakterze socjoterapeutycznym i psychokorekcyjnym dla dzieci z rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej (w szczególności dla dzieci z rodzin alkoholików),

- d) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganiu zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim
 - e) realizacja pracy na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym bądź wykluczonych społecznie, uzależnionych od substancji psychoaktywnych, zatrudnienie osoby na stanowisku streetworker.
 - f) dofinansowanie do programów wychodzenia z bezdomności dla osób uzależnionych bezdomnych.
 - g) prowadzenie zajęć pozalekcyjnych z programem opiekuńczo – wychowawczym z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych i dotkniętych problemem alkoholowym, eksperymentującymi ze środkami uzależniającymi, zamieszkałych na terenie miasta Kłodzka.
 - h) prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej, opiekuńczej i podwórkowej.
 - i) dofinansowanie do realizacji programów profilaktycznych w placówce wsparcia dziennego w Centrum Aktywności Lokalnej w Kłodzku.
 - j) dofinansowanie do wynagrodzenia kadry biorącej udział w projekcie prowadzenia placówki wsparcia dziennego w Centrum Aktywności Lokalnej w Kłodzku
 - k) profilaktyka uzależnień w działalności Młodzieżowej Rady Miejskiej Kłodzka.
- 5) uświadamianie dzieciom i młodzieży zagrożeń, jakie niosą ze sobą zachowania ryzykowne, rozwijanie umiejętności służących kształtowaniu postawy protrzeźwościowej, realizowane przez:
- a) kontynuację współpracy z dyrektorami, nauczycielami, wychowawcami kłodzkich szkół i przedszkoli, świetlic środowiskowych, w celu wdrażania umiejętności zdrowego i trzeźwego stylu życia, poszerzania możliwości spędzania wolnego czasu,
 - b) prowadzenie programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka
 - c) prowadzenie profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć sportowych będących elementem oddziaływań profilaktycznych,
 - d) organizowanie szkoleń, konferencji w zakresie zapobiegania uzależnieniom od alkoholu.
- 6) zapobieganie powstawaniu problemów wynikających z używaniem alkoholu, kształtowanie właściwych wzorców konsumpcyjnych, realizowane przez:
- a) współpracę z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Wałbrzychu (oddział terenowy w Kłodzku) oraz szkołami nauki jazdy polegającą, m.in.: na rozpowszechnianiu informacji o wpływie środków psychoaktywnych na organizm kierowcy,
 - b) prowadzenie i finansowanie badań związanych z diagnozą zachowań problemowych, używaniem substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną oraz ewaluacją programów profilaktycznych,
 - c) współpracę z policją i strażą miejską.

§ 7.1 Określa się jako cel wiodący Programu wzmocnienie i wsparcie działań na rzecz przeciwdziałaniu przemocy domowej w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym.

2. Określa się cel wiodący Programu w zakresie ustalonym w ust. 1 - zapewnienie profesjonalnej pomocy, m.in. terapeutycznej, rodzinom z problemem alkoholowym dotkniętym przemocą domową, realizowane przez:

- 1) zwiększanie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy domowej i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu;
- 2) rozwijanie miejskiego systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, współpracę oraz przepływu informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, materialną, medyczną, prawną i psychologiczną;
- 3) zwiększanie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej dla członków rodzin z problemem alkoholowym, np. pomocy indywidualnej, grup wsparcia, grup terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy domowej a także grup korekcyjno - terapeutycznych dla sprawców przemocy;
- 4) dofinansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie;

- 5) wspieranie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej – organizacja szkoleń, porad i konferencji;
- 6) udział w ogólnopolskich kampaniach na rzecz zatrzymania przemocy w rodzinie
- 7) dofinansowanie zespołów interdyscyplinarnych działających na rzecz osób dotkniętych przemocą domową.
- 8) zakup materiałów, prasy, publikacji i innych do realizacji działań z zakresu przemocy w rodzinie.

§ 8. 1. Określa się jako cel wiodący Programu współpracę z instytucjami, organizacjami i osobami fizycznymi.

2. Określa się cele szczegółowe Programu w zakresie ustalonym w ust. 1:

- 1) wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń, fundacji, osób fizycznych i prawnych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, realizowane przez:
 - a) wspieranie merytoryczne, finansowe i rzeczowe działalności instytucji, stowarzyszeń, fundacji, organizacji i grup samopomocowych, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
 - b) współpracę ze Wspólnotą Anonimowych Alkoholików
 - c) finansowanie lub dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych superwizji dla osób podejmujących pracę z osobami uzależnionymi od alkoholu, współuzależnionymi, osobami zagrożonymi uzależnieniem oraz członków GKRPA
 - d) prowadzenie i finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz prowadzenia zajęć profilaktycznych, organizowanych dla pedagogów, nauczycieli, wychowawców, psychologów oraz przedstawicieli innych zawodów,
 - e) finansowanie działań oraz badań zmierzających do wykrywania u dzieci we wczesnym stadium rozwoju chorób będących następstwem nadużywania alkoholu przez rodziców.
 - f) wspieranie działań zmierzających do ograniczania i zapobiegania przestępczości, demoralizacji nieletnich oraz patologii społecznej, a w szczególności przestępstw związanych z nadużywaniem alkoholu,
 - g) współpracę z organizacjami i instytucjami zajmującymi się innymi uzależnieniami
 - h) współpraca z uczelniami wyższymi odnośnie szeroko pojętej profilaktyki
 - i) propagowanie wiedzy na temat używek i profilaktyki problemowej oraz wyposażenie nauczycieli oraz osób pracujących z młodzieżą w umiejętności związane z rozpoznawaniem zagrożeń, realizacją programów i działań profilaktycznych oraz pomaganiem młodzieży z grup podwyższonego ryzyka.

Rozdział 3.

WSPÓLPRACA Z GMINNĄ KOMISJĄ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 9. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje następujące zadania:

1. Inicjowanie działań w celu:

- a) zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych,
- b) zapewnienia rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie
- c) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień od alkoholu narkotyków, w szczególności dla dzieci i młodzieży
- d) wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- e) podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ust 2 i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego
- f) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego w tym:

- a) przyjmowanie i rozpatrywanie otrzymanych wniosków i zgłoszeń dotyczących osób nadużywających alkoholu,

- b) inicjowanie rozmów ze zgłoszonymi osobami motywujących do podjęcia leczenia,
- c) kierowanie osób, co do których istnieje podejrzenie o nadużywanie alkoholu na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym
- e) złożenie do właściwego sądu rejonowego wniosku o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,

3. Prowadzenie bazy informacyjnej dotyczącej możliwości form leczenia oraz placówek leczniczych i terapeutycznych i udzielanie zainteresowanym stosownych informacji.

4. Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.

5. Wydawanie opinii dotyczących zgodności usytuowania i limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej w Kłodzku.

6. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnie z przepisami prawa.

7. Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

8. Realizacja procedury „Niebieskiej Karty”.

9. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za pracę na rzecz Komisji przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości:

- 1) przewodniczący: 500 zł brutto
- 2) zastępca przewodniczącego : 500 zł brutto
- 2) sekretarz: 500 zł brutto
- 3) członkowie zespołu kontrolującego punkty sprzedaży alkoholu: 400 zł brutto
- 4) członkowie zespołu motywacyjno-opiniującego :400 zł brutto

10. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje również zwrot kosztów przejazdów z tytułu wyjazdów poza teren miasta Kłodzka, celem udziału w szkoleniach i konferencjach.

Rozdział 4.

OBSZARY I KIERUNKI REALIZACJI PROGRAMU

§ 10. Program zakłada realizację celów poprzez działania dotyczące:

- 1) redukcji lub eliminacji czynników ryzyka związanych ze szkołą, tj.:
 - a) przemocy rówieśniczej,
 - b) odrzucenia przez rówieśników,
 - c) braku wsparcia ze strony szkoły
 - d) ulegania negatywnej presji rówieśniczej
 - e) niepowodzeń szkolnych;
 - f) częstych ucieczek ze szkoły, porzucenia nauki szkolnej
- 2) redukcją lub eliminacją czynników ryzyka związanych z rodziną, tj.:
 - a) posiadania tylko jednego rodzica,
 - b) dysfunkcyjnych wzorców zachowania
 - c) przemocy i dysharmonii w rodzinie
 - d) słabego nadzoru, nadmiernego kierowania dzieckiem bez uwzględniania jego potrzeb, małego zaangażowania rodziców w aktywność dziecka,
 - e) zaniedbania w dzieciństwie,
 - f) długotrwałego bezrobocia rodziców,

- g) przestępczości, nadużywania środków psychoaktywnych przez rodziców,
 - h) choroby psychicznej u rodziców,
 - i) surowej dyscypliny w domu (lub braku dyscypliny), niekonsekwencji wychowawczej,
 - j) izolacji społecznej rodziny, doświadczanego odrzucenia,
 - k) braku ciepła, czułości, empatii i poczucia bezpieczeństwa,
 - l) ucieczek z domu,
 - ł) długotrwałej izolacji wynikającej z nauki zdalnej w domu,
- 3) redukcją lub eliminacją czynników ryzyka związanych z uwarunkowaniami osobowościowymi, tj.:
- a) wysokiego poziomu lęku i niepokoju, w tym związanego z pandemią
 - b) słabej odporności na frustrację,
 - c) niskiej samooceny,
 - d) niedojrzałości emocjonalnej i społecznej,
 - e) zachowań antyspołecznych ,
 - f) nierealistycznych oczekiwań wobec siebie i otoczenia, poczucia odrzucenia;
 - g) przedwczesnej inicjacji seksualnej,
- 4) wzmacnianiem czynników chroniących, tj.:
- a) silnej więzi emocjonalnej z rodzicami,
 - b) zainteresowania nauką szkolną i aspiracje edukacyjne,
 - c) zaangażowania religijnego
 - d) ogólnie pozytywnych relacji z dorosłymi (posiadanie autorytetów)
 - e) przynależności do pozytywnie modelującej grupy rówieśniczej,
 - f) angażowanie się w działalność prospołeczną.
 - g) poszanowanie prawa, norm i wartości.

§ 11. Profilaktyka prowadzona będzie, odpowiednio do stopnia ryzyka, na trzech poziomach:

- 1) profilaktyka uniwersalna – przeciwdziałanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych (zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej) poprzez dostarczenie odpowiedniej informacji oraz wzmacnianie czynników chroniących i redukcję czynników ryzyka. Działania te dotyczą zagrożeń rozpowszechnionych, takich jak np. używanie substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, alkohol) czy przemoc. Pomoc w radzeniu sobie z nowym stresem jakim jest pandemia i wymuszoną izolacją związaną ze zdalnym nauczaniem.
- 2) profilaktyka selektywna - adresowana do grup zwiększonego ryzyka, które z uwagi na szczególne warunki życiowe, podlegają działaniu licznych czynników ryzyka i są bardziej zagrożone występowaniem problemów i zaburzeń (np. dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu, dzieci z domów dziecka, z rodzin zastępczych, młodzież, która nie realizuje obowiązku szkolnego, bezdomni itp.); jej celem jest opóźnianie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych; profilaktyka selektywna jest dostosowana do specyficznych potrzeb danej grupy;
- 3) profilaktyka wskazująca - adresowana do tych jednostek z grup ryzyka, u których występują wczesne sygnały problemów i liczne niepokojące zachowania (np. częste absencje szkolne, okresowe upijanie się, używanie środków psychoaktywnych). Jej celem jest zapobieganie rozwojowi uzależnienia od substancji psychoaktywnych, ograniczanie częstości używania lub zmiana wzorów używania substancji na mniej „niebezpieczne”, ryzykowne. Działania ukierunkowane są głównie na indywidualną diagnozę przyczyn problemu i podjęcie stosownej interwencji.

Rozdział 5.

SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

§ 12. Przy realizacji Programu realizowane będą następujące strategie:

- 1) strategia informacyjna – realizowana na każdym poziomie zagrożeń, polega na przekazaniu rzetelnych informacji na temat, m.in.: rozpowszechnienia problemu używania narkotyków, zagrożeń związanych z używaniem narkotyków, skutków używania narkotyków, miejsc, w których można uzyskać pomoc. Działania mają na celu zmianę postawy u jednostki.
- 2) strategia edukacyjna – kładzie nacisk na umiejętność dokonywania racjonalnych wyborów, obronę własnego zdania, rozwijanie akceptacji, dojrzewania i rozwoju, zmierza do kształtowania osoby posiadającej własne zdanie, preferującej zdrowy styl życia, akceptującej swoją tożsamość, umiejącej pomagać innym oraz asertywnej;
- 3) strategia alternatyw – polega na zaangażowaniu młodzieży w atrakcyjne, bezpieczne aktywności będące np. formą spędzania czasu wolnego - zajęcia teatralne, plastyczne, sportowe, turystyczno-krajoznawcze. Aktywności te powinny być dopasowane do potrzeb, możliwości i zainteresowań odbiorców i sprzyjać ich rozwojowi osobistemu i społecznemu. W stosowaniu tej metody bardzo ważna jest modelująca rola dorosłych. Jej celem jest pomoc w zaspokajaniu sukcesu, satysfakcji, przynależności poprzez działalność pozytywną, będąca alternatywą dla zachowań ryzykownych;
- 4) strategia interwencyjna – kładzie nacisk na wsparcie w sytuacjach trudnych oraz udzielanie specjalistycznej pomocy osobom jej potrzebującym oraz ich rodzinom. Dotyczy ona grup podwyższonego ryzyka;
- 5) strategia zmniejszania szkód – ma za zadanie zmniejszanie szkód indywidualnych jednostki oraz całego społeczeństwa poprzez zmniejszanie zagrożenia, jakie niosą ze sobą zachowania ryzykowne. Jej adresatem są grupy najwyższego ryzyka.

§ 13. Realizacja Programu nastąpi poprzez:

- 1) udzielanie dotacji celowej jednostkom spoza sektora finansów publicznych;
- 2) zakup usług od podmiotów prawnych i fizycznych;
- 3) tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej niezbędnej do realizacji Programu.

Rozdział 6.

ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

§ 14. Zgodnie z treścią ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. na organach administracji rządowej i jednostkach samorządu terytorialnego spoczywają zadania organizowania działań związanych z rozwiązywaniem problemów narkomanii.

§ 15. Cele programu.

1. Celem głównym programu jest ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych związanych ze zjawiskiem narkomanii, podniesienie świadomości społeczności miasta oraz budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego.

§ 16. Zadania do realizacji:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem narkomanii:
 - a) prowadzenie i wspieranie Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego dla osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków, uzależnionych i członków ich rodzin,
 - b) rozwijanie i wdrażanie działań samopomocowych dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz członków ich rodzin,
 - c) współpraca ze Wspólnotą Anonimowych Narkomanów.
 - d) podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w działalność profilaktyczną na terenie miasta
- 2) udzielenie pomocy psychologicznej, prawnej i socjoterapeutycznej dla rodzin dotkniętych problemem narkomanii poprzez :
 - a) udostępnianie informacji o możliwościach korzystania z pomocy specjalistów na terenie Miasta Kłodzka
 - b) wspieranie organizacji pozarządowych realizujących taką pomoc
- 3) Wspieranie merytoryczne, rzeczowe, finansowe działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń podejmujących działania w zakresie zwalczania narkomani oraz zajmujących się działaniami w obszarze profilaktyki uzależnień.

- 4) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii oraz innych środków psychoaktywnych w tym tzw. „nowych narkotyków”:
- a) realizacja i finansowanie programów profilaktycznych przeciwdziałania narkomanii skierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, które uzyskały rekomendację w Systemie Programów Rekomendowanych KBPN, ORE, PARPA
 - b) organizowanie badań, diagnoz i sondaży wśród młodzieży i dorosłych mieszkańców pozwalające ocenić stan problemów związanych z uzależnieniami,
 - c) propagowanie prozdrowotnych wzorców zachowań oraz działań nakierowanych na właściwe modelowanie wzorców wychowawczych poprzez lokalne kampanie edukacyjne, programy i warsztaty profilaktyczne, które mogą być połączone z działaniami o charakterze sportowym
 - d) rozpowszechnianie i propagowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu narkomanii wyodrębnionych dla poszczególnych grup odbiorców,
 - e) wspieranie i organizacja imprez dla dzieci i młodzieży w tym sportowych promujących zdrowy tryb życia oraz konkursów o tematyce promującej zdrowy tryb życia – wolny od używek
 - f) organizowanie szkoleń lub konferencji dla różnych grup zawodowych w zakresie zapobiegania narkomanii
- 5) wzmacnianie kompetencji w zakresie profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem, poprzez szkolenia wybranych grup zawodowych, w tym w szczególności pracowników socjalnych, rodzin zastępczych, pracowników Domów Dziecka.
- 6) wdrożenie profilaktyki rodzinnej skierowanej do rodziców (edukacja dorosłych):
- a) organizowanie spotkań informacyjno–edukacyjnych z rodzicami dotyczących problematyki narkomanii, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pozwalających podnieść kompetencje wychowawcze, a co za tym idzie zminimalizować szanse wystąpienia zachowań ryzykownych związanych z sięganiem po substancje psychoaktywne wśród dzieci i młodzieży.

Rozdział 7.

REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

§ 17. Za realizację Programu jest odpowiedzialny Pełnomocnik Burmistrza Miasta Kłodzka ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

§ 18. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany jest we współpracy z innymi podmiotami, w tym: podmiotami i instytucjami realizującymi cele i zadania zawarte w Programie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U.z 2020 r. poz. 1057 tekst jednolity)

§ 19. W zakresie realizacji Programu możliwe jest organizowanie badań, sondaży, opinii, diagnoz i ekspertyz w celu oceny aktualnego stanu problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, posiadanych zasobów i efektów podejmowanych działań.

§ 20. Rada Miasta otrzymuje roczne sprawozdanie z realizacji Programu.

Rozdział 8.

MONITORING I EWALUACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

§ 21. Monitoring będzie prowadzony systematycznie przez cały 2021r. i pozwoli na zbieranie i analizowanie informacji ilościowych i jakościowych na temat realizacji Programu w aspekcie finansowym, rzeczowym, czasowym w celu zapewnienia jego realizacji zgodnie z założeniami. Ewaluacja będzie miała na celu ocenę Programu według jego rezultatów oddziaływania i potrzeb które ma zaspokajać.

Ewaluacja wewnętrzna będzie prowadzona przez Pełnomocnika i członków Komisji: on- going (w trakcie) i ex-post (po zakończeniu programu). Ewaluację zewnętrzną może być prowadzona przez podmioty realizujące wybrane zadania programu np. programy profilaktyczne dla szkół.

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- a) wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- b) gromadzenia i analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie oraz porównywanie ich z danymi krajowymi
- c) gromadzenie sprawozdań częściowych i końcowych z realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- d) prowadzenia działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniem od alkoholu
- e) kontrolowanie realizacji programów profilaktycznych i terapeutycznych
- f) wywiadów, obserwacji, hospitacji, wizyt kontrolnych
- g) analizy dokumentów
- h) sondaży

Za monitoring Programu odpowiedzialny jest Pełnomocnik.

PLAN WYDATKÓW NA 2021 r. - ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Dział	Roz.	§	Treść	Plan na :
				01.01.2021
1	2	3	4	7
851			Ochrona zdrowia	870 000,00
	85153		Zwalczanie narkomanii	84 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 600,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	600,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	10 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10 100,00
		4300	Zakup usług pozostałych	28 700,00
		6060	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	30 000,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2 000,00
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	786 000,00
		2800	Dotacja celowa z budżetu dla pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	0,00
		2810	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom	20 000,00
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	592 680,00
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	1 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	8 800,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	1 000,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	90 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10 700,00
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	1 500,00
		4260	Zakup energii	2 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	53 120,00
		4360	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 200,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	1 000,00
		4580	Pozostałe odsetki	0,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1000,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2 000,00

UZASADNIENIE

Podstawą prawną działań gminnych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) oraz Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj.: Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze.zm). Wymienione ustawy tworzą spójny system umożliwiający samorządom terytorialnym prowadzenie lokalnej polityki wobec zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu i narkotyków, a także wyznaczają konkretne zadania i wskazuje środki na ich realizację.

Na mocy art. 4¹ ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1,2 i 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacja wymienionych działań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Miejską. Przyjęcie przez Radę wymienionego Programu przyczyni się do podnoszenia wiedzy i świadomości mieszkańców Kłodzka o zagrożeniach, wynikających z używania środków psychoaktywnych oraz ograniczanie ich spożycia poprzez prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych. Realizacja kolejnego Programu, będącego kontynuacją poprzednich, warunkuje w dużym stopniu skuteczność, systematyczność i cykliczność podejmowanych działań oraz zapewnia ciągłość pracy socjoterapeutycznej.